

หมายศาล

(Writ)

ท่านผู้อ่านเคยได้รับหมายศาลกันหรือไม่ครับ?

โดยส่วนมาก ผู้ที่ไม่รู้กฎหมายเมื่อได้รับหมายศาลก็จะตกใจกลัวว่าอาจจะติดคุกได้ แต่ในความเป็นจริงแล้ว หมายศาลนั้นไม่มีอะไรน่าตกใจกลัวเลยครับ เพราะหมายศาลเป็นเพียงเอกสารซึ่งศาลเชิญให้เราไปศาลเพื่อให้ความจริงและความยุติธรรมแก่ศาลและคู่ความนั่นเอง

๑. ลักษณะของหมายศาล

๑.๑ คดีแพ่ง

๑) หมายเรียกคดีแพ่งสามัญ

ในคดีแพ่ง เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีแพ่ง ศาลจะส่งสำเนาคำฟ้องให้จำเลย เมื่อจำเลยได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องแล้ว ท่านในฐานะจำเลยต้องทำคำให้การแก้คดีเป็นหนังสือต่อศาลภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับหมาย หากท่านไม่ยื่นคำให้การแก้คดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าวก็จะทำให้ท่านหมดสิทธิต่อสู้คดีในชั้นพิจารณาของศาล

๒) หมายเรียกพยานบุคคล

หมายประเภทนี้คือคำสั่งให้ท่านไปศาลตามวันเวลาสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายเรียกเพื่อเบิกความเป็นพยานต่อศาล ท่านต้องไปศาลตามวันเวลาที่ศาลนัด หากท่านขัดขืน ท่านอาจถูกจับตัวไปกักขังได้ และอาจถูกฟ้องฐานขัดขืนหมายเรียกของศาลอีกด้วย ฉะนั้น หากท่านมีเหตุขัดข้องไปศาลตามกำหนดนัดไม่ได้ ท่านควรทำหนังสือแจ้งเหตุขัดข้องดังกล่าวต่อศาล

๓) หมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ

หากท่านมีพยานเอกสาร เช่น พินัยกรรม โฉนดที่ดิน สัญญาซื้อขาย เช็ค เป็นต้น หรือพยานวัตถุ เช่น ทรัพย์สินที่พิพาทในคดีแพ่ง เช่น รถยนต์ นาฬิกา แหวน เป็นต้น อยู่กับตัวท่าน เมื่อเกิดคดีขึ้น พยานเอกสารและพยานวัตถุเหล่านั้น เมื่อนำแสดงต่อศาลแล้วจะทำให้คดีรู้ผลแพ้ชนะกันได้ หากไม่ส่งพยานเอกสารหรือพยานวัตถุดังกล่าวโดยไม่มีเหตุขัดข้อง ท่านอาจมีความผิดฐานขัดขืนหมายเรียกของศาลได้เช่นกัน

๔) หมายบังคับคดี

เมื่อศาลพิพากษาให้ท่านแพ้คดีแพ่ง เช่น โจทก์ฟ้องท่านเป็นจำเลยให้ชำระหนี้ตามเช็ค ๙,๐๐๐ บาท หากท่านแพ้คดีแล้วแต่ยังไม่ชำระหนี้ให้โจทก์ โจทก์ก็จะยื่นคำร้องให้ศาลออกหมายบังคับคดี โดยศาลจะออกหมายบังคับคดีกับท่านซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา โจทก์จะ

นำเจ้าพนักงานบังคับคดีมายึดอายัดทรัพย์สินของท่านออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินไปใช้ให้แก่โจทก์ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา เหล่านี้เป็นกรบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล หากท่านไม่ยอมปฏิบัติตามหมายบังคับคดีของศาล ท่านอาจมีความผิดฐานขัดขืนหมายศาล

๑.๒ คดีอาญา

๑) หมายนัดไต่สวนมูลฟ้อง

คดีอาญา หากพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้อง ไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง แต่หากประชาชนฟ้องเอง ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนทุกรายไป หากคดีมีมูล ศาลจึงจะรับฟ้องไว้ แต่หากคดีไม่มีมูล ศาลจะไม่รับฟ้อง เพราะฉะนั้นหากท่านได้รับหมายนัดไต่สวนมูลฟ้องคดีอาญา เมื่อใด แสดงว่าท่านยังไม่ได้ตกเป็นจำเลยจนกว่าศาลจะมีคำสั่งประทับฟ้อง ดังนั้น ในระหว่างนี้ หากท่านสามารถตกลงเจรจายอมความกับโจทก์ได้ก็ให้รีบตกลงเสีย โจทก์จะได้ถอนฟ้อง ท่านจะได้ไม่ต้องตกเป็นจำเลย

๒) หมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุในคดีอาญา

หมายประเภทนี้ก็เป็นไปในทำนองเดียวกับหมายในคดีแพ่ง ข้อ ๓) แต่จะเป็นเอกสารหรือวัตถุในคดีอาญา เช่น อาวุธปืนของกลาง สร้อยคอทองคำที่ลักทรัพย์ เอกสารที่ปลอม เป็นต้น

๓) หมายเรียกคำฟ้อง หมายเรียกพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ
คดีอาญา

หมายประเภทนี้ก็เป็นไปในทำนองเดียวกับหมายในคดีแพ่ง ข้อ ๑) ถึง ๔)

๔) หมายจับ ค้น ชั่ง จำคุก และหมายปล่อย

สำหรับหมายประเภทนี้ ท่านต้องอ่านรายละเอียดในหมายให้ดีกว่า หมายนั้นระบุให้ใคร? ทำอะไร? ที่ไหน? เวลาใด? แล้วปฏิบัติตามนั้น หากปรากฏว่าเจ้าพนักงานปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหมายนั้น เช่น จับโดยไม่ชอบ หรือค้นจนทำให้ทรัพย์สินของท่านเสียหายด้วยเจตนา กลั่นแกล้ง เป็นต้น ท่านเองก็สามารถดำเนินคดีแก่เจ้าพนักงานผู้นั้นในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบได้

ครั้งหน้า จะขอกล่าวถึงหลักปฏิบัติเมื่อได้รับหมายศาลให้ไปเป็นพยานครับ